

Lichtjes in de schaduw

door Yolande Belghazi-Timman

Het oeuvre van Rob Verschuren groeit langzaam maar zeker, als een plant in de schaduw die bloem na bloem ontvouwt. Vier romans en een verhalenbundel zijn al verschenen bij uitgeverij In de Knipscheer en onlangs zag een tweede bundel het licht: 'Buitenlanders en andere Papoea's'. Tien verhalen die sterk van elkaar verschillen qua omvang, setting, personages en thema. In 'Vrolijk knallen de bomvesten', het eerste verhaal, is het winter in Nederland. In een hotelkamer bij een snelweg is een man bomvesten voor opblaaspoppen aan het construeren. Eens was hij succesvol, eigenaar van een reclamebureau, tot er iets knapte in zijn hoofd. Hij verloor werk, vrouw en aanzien en dit alles leidde ertoe dat hij nu een persoonlijke missie te vervullen heeft.

Op de televisie praten mensen tegen hem in verschillende talen en wat ze zeggen maakt hem kwaad. Hij beseft dat hij een grote voorraad vesten nodig heeft om alles wat krom is in de wereld recht te zetten.

Een humoristisch verhaal met een grimmige ondertoon. De donkere tonen vind je ook in de andere verhalen. Zoals in 'Rumbonen' waarin een doodongelukkige vrouw met een eetverslaving in een penthouse naar een foto van zichzelf als mooi jong meisje kijkt. Zo zal zij weer worden. Vanaf morgen. Nu eerst de koelkast en alle keukenkastjes leegeten. Al schransend kijkt ze op internet naar mensen met allerlei afwijkingen, zoals de olifantsziekte.

Aardedonker is het in 'Het dorp, de aardappelen, de oorlog'. Even is er licht als de hoofdpersoon vertelt over een passage uit een boek dat ze ooit gelezen heeft.

Het verleden was banaal en oninteressant, de toekomst nietig, en deze wondermooie nacht, zoals er nooit een tweede zou komen, zou spoedig ten einde zijn, en samenvloeien me de eeuwigheid – waarom dan verder leven?

Die ene nacht van liefde. Maar ook deze stralende woorden worden door een van de machthebbers afgepakt en verbrand. Lichter van toon en kleur is 'Pietá'. Over een stukje steen dat ooit van de neus van de Pietá afgehakt is en over andere steentjes. En dan het sprookjesachtige 'Abrikozenbloesem' over een wonderlijk schilderij, marktkoopman die ook schilder is en een vrouw. Een stille

en serene geschiedenis van liefde. Het langste verhaal is 'De stem van de Roos' waarin een oude dichter net uit de gevangenis vrijgekomen is als er een stoet van bonte en haveloze figuren langs danst. Oude hippies, een fabrieksmeisje, derwisjen en ga zo maar door. Allen volgen ze een beenloze man met donkere brandende ogen die zich op een plankje voortbeweegt. Koortsachtige beelden van een tocht door een woestijn. De vervreemding wordt versterkt doordat op gegeven moment een filmploeg het toneel opkomt die het geheel opneemt voor de televisie.

Zoveel personen en tijden, zoveel plaatsen van handeling. Maar of het nu in een verzorgingsvilla speelt of op een Aziatische stadswal, in alle verhalen ritselt het. Door de zintuigelijke manier van schrijven ben je in de ruimte aanwezig, hoor je de personages praten, ademen en denken. Tot het doek valt. Zoals in veel goede verhalen zou je langer willen blijven, maar het is voorbij. Je moet het doen met die fragmenten uit het leven van deze personen op deze aarde, hoe vreemd of gewoon ze ook zijn, dat maakt niet uit. Zijn we niet allemaal buitenlanders of andere Papoea's?

De omslagafbeelding heet In de nacht en is van Kees Koomen. De sfeer en de kleuren van het schilderij passen prachtig bij de inhoud. Wat de verhalen ook met elkaar verbindt, is de originele manier van kijken die uitgedrukt wordt in de stijl. Die is nu eens poëtisch, dan weer ironisch, maar altijd fraai met treffende beelden.

De volgende zondag ging hij terug naar het museum. Het was stormachtig. Hoge golven beukten tegen de zeewering en waaiers wit schuim sloegen te pletter op de boulevard als suïcidale zeevogels.

Sober, gepolijst, kleurrijk maar nooit bombastisch. Tegelijk voor liefhebbers van Literatuur (jazeker, met een hoofdletter) én toegankelijk voor een breed publiek. Dat publiek is nog niet bereikt. Want terwijl het werk van Rob Verschuren werd vertaald in het Frans en het Engels, is het in Nederland nog niet erg bekend. Maar misschien zijn bloemen die oplichten in de schaduw wel het mooiste.

Bron: *Hebban*, 22 juli 2024